

INGA LALIĆ

savjetnica za osobne financije, voditeljica radionica o novcu i uspjehu u Re-forma centru za osobni razvoj, Savska 7, Zagreb, tel. 4828-250
www.re-forma.eu
info@re-forma.eu

Zašto mogućnost proglašenja osobnog bankrota, instituta koji poznaju i Amerikanci i stanovnici Europske unije, i nije tako sretan izlaz kao što se čini na prvi pogled?

Pomišljate li na osobni bankrot?

Kemijamo iz mjeseca u mjesec kako bismo nekako premostili to što već dugo živimo iznad svojih mogućnosti, no pitanje je do kada ćemo to uspijevati. Što kroz različite oblike kredita, kreditne kartice, minuse na tekućim računima u prosjeku je već svaki Hrvat dužan više od 60.000 kn ili 15 prosječnih plaća.

Blokada & ovrha

Što se događa s takvim građanima koji iz raznoraznih razloga ne mogu više podmirivati svoje obaveze? Prema sadašnjem Ovršnom zakonu, blokiraju im se računi i može im se zaplijeniti sva imovina koju imaju kako bi se vratili dugovi vjerovnicima, a to su najčešće banke. Upravo zbog takve situacije nedavno je i kod nas postalo aktualno pitanje uvođenja instituta osobnog bankrota. Za takav oblik izlaska prezaduženih građana iz krize već se dugo zalažu u Udruzi radničkih sindikata.

Strana iskustva

Osobni bankrot već godinama mogu proglasiti stanovnici SAD-a, Kanade, zemalja Europske unije, a od prošle godine i Slovenci. No, nemojte se unaprijed veseliti i misliti kako je to super. Proglašenjem osobnog bankrota dugovi ne nestaju niti bivaju oprošteni. Kao što tvrtke odu u stečaj i dobiju stečajnog upravitelja, tako i građani koji proglase bankrot dobiju skrbnika koji upravlja svom njihovom imovinom i jamči da će dugovi biti vraćeni. Dužnik

do otplate dugova ne može samostalno donijeti niti jednu poslovnu odluku i ostaje mu samo najnužnije za život. Ostaje bez plaće, kreditnih kartica i bez mogućnosti novog zaduživanja. Novi početak je moguć, prema njemačkom iskustvu, šest godina nakon proglašenja bankrota. Ako se primjereno ponašao, tada se može osloboditi ostatka duga. U sljedećem razdoblju, dugom uglavnom oko sedam godina, više se ni na koji način ne smije zaduživati.

Traži se skrbnik

Iako se procjenjuje da bi u Hrvatskoj moglo biti proglašeno između 10.000 do 15.000 osobnih bankrota, u stručnim krugovima smatraju kako je još rano za uvođenje takve mogućnosti kod nas jer treba donijeti niz mjera i ispuniti sve uvjete. Naime, u Hrvatskoj još nema ni jednog skrbnika koji bi upravljao imovinom osobe koja je proglasila bankrot, i te bi skrbnike trebalo educirati, a postavlja se pitanje i tko bi ih plaćao.

A ugled?

Kad je riječ o bankrotu, ne radi se tu samo o novcu i dugu. Radi se i o ugledu. Mnogi koji su proglasili bankrot postali su stigmatizirani. Primjer za to je Velika Britanija, gdje bankrot smatraju velikom sramotom i znakom neuspjeha. Obavijest o bankrotu izlazi u novinama i ima velik utjecaj na buduću karijeru. Mnoge tvrtke ne žele imati zaposlenike koji su bankrotirali.

I zato bi najbolje bilo da se sami uhvatite u koštac s dugom i date sve od sebe da ga se riješite. Za to vam je potrebna velika disciplina.

Samo dva izlaza

Ako ste zaduženi, točno trebate ustanoviti koliki vam je dug. Napravite, dakle, popis svih svojih dugova: koliko ste u dopuštenom minusu, koliko ste zaduženi po kreditnim karticama, imate li gotovinske ili potrošačke kredite, jeste li nekome dužni novac. Ne morate to nikome pokazati ako vam je neugodno, važno je da vi znate.

Da biste izišli iz duga, i sami znate, postoje samo dva načina: jedan je da prestanete trošiti, drugi je da povećate prihod. Štedjeti, dakako, možete apsolutno na svemu. Možete pronaći i način da zaradite nešto sa strane. To može biti neki honorarni posao, možete davati instrukcije, čuvati djecu, pomagati nekome u kućanstvu i slično. Utješit ću vas da je to samo privremeno stanje dok se ne iščupate iz duga i dok ne počnete samostalno upravljati svojim novcem.

Iznos koji ste uštedjeli samim tim što ste prestali stvarati nove troškove, plus novac od dodatnog posla upotrijebit ćete za vraćanje duga. Tim novcem nemojte pokrivati sve dugove pomalo jer ih se na taj način neće osloboditi. Dugove vraćajte jedan po jedan. Krenite od najmanjeg prema najvećem. Prvo se koncentrirajte na najmanji. Kad njega otplatite, osjećat ćete se fenomenalno i taj će vas osjećaj uspjeha motivirati da krenete dalje. Zatim se usmjerite na sljedeći dug, pa na sljedeći itd. Držite se dosljedno ove metode i iznenadit ćete se koliko ih se brzo možete riješiti. Cilj vam je financijska sloboda.

U idućem broju
Cost average effect